

۱۵۴۸۳۵۵

گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی

جنگ رستم و اشکبوس

ابوالقاسم فردوسی

به کوشش: عالیه کیفری

www.ketab.ir

سرشناسه: فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹-۴۱۶ق. عنوان قراردادی: شاهنامه
برگزیده. عنوان و نام پدیدآور: جنگ رستم و اشکوس / تالیف ابوالقاسم
فردوسی؛ به کوشش عالیه کیفری. مشخصات نشر: تهران: ساحل زندگی،
۱۳۹۶. مشخصات ظاهری: ۶۴ ص. شابک: ۴-۶-۹۸۶۴۱-۶۰۰-۹۷۸.
وضعیت فهرست نویسی: فیبا. فروست: گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی:
شعر فارسی قرن ۴. شناسه افزوده: کیفری، عالیه، ۱۳۴۰. گردآورنده. رده بندی
کنگره: ۱۳۹۶ ۱۴ش/ PIR۴۴۹۱. رده بندی دیویی: ۸۱/۲۱. شماره
کتابشناسی: ۲۲۰۱۵۳۶

انتشارات ساحل زندگی

تهران: خیابان دانشگاه، کوچه رستمی، پلاک ۶
تلفن: ۶۶۴۹ ۲۲۲۷

گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی

جنگ رستم و اشکوس

ابوالقاسم فردوسی

به کوشش: عالیه کیفری

ناشر: انتشارات ساحل زندگی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۴-۶-۹۸۶۴۱-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

فهرست

۵	مقدمه
۱۱	آگاهی از متن خسرو از کار سپاه
۱۳	دین طریقی سیاهش را به خواب
۱۵	فرستادن افراسیاب خاقان و کاموس را به یاری پیران
۱۷	رزم رستم با آنکبوس
۲۰	پرسیدن پیران از مژده رستم
۲۲	لشکر آراستن تورانیان و ایرانیان
۲۴	کشته شدن الوا به دست کاموس
۲۵	کشته شدن کاموس به دست رستم
۲۶	داستان خاقان چین
۲۶	خبر یافتن خاقان از کشته شدن کاموس
۲۸	رزم چنگیش با رستم
۲۹	فرستادن خاقان هومان را نزد رستم
۳۲	رای زدن پیران با هومان و خاقان
۳۴	آمدن پیران نزد رستم
۳۷	رای زدن تورانیان از جنگ ایرانیان
۴۰	سخن گفتن رستم با لشکر خویش
۴۱	لشکر آراستن ایرانیان و تورانیان
۴۵	سرزنش کردن رستم با پیران
۴۷	آغاز رزم
۴۸	رزم شنگل با رستم و مریختن شنگل

- ۵۰ رزم رستم با ساوه.
- ۵۱ کشتن رستم گهرگهانی را
- ۵۳ گرفتار شدن خاقان.
- ۵۶ شکسته شدن سپاه تورانیان
- ۵۶ خواسته بخش کردن رستم
- ۶۱ نامه نوشتن رستم به کیخسرو.
- ۶۳ پاسخ نامه‌ی رستم از کیخسرو

مقدمه

بوالقاسم فردوسی از لحاظ زنده کردن تاریخ و داستان ملی و از جهت نفس تازه دمیدن به زبان فارسی بی شبهه بزرگترین شاعر ایران زمین است. و دیگر سرایندگان و گویندگان ما در این هنر به پایه او نمی‌رسند. استادی به بزرگی تاریخ در چهره‌ای به جهان ادبیاتمان گشود هم او بود که پارسی را زنده کرد. با آبیوایی سخن، ادبیات را ماندگار کرد. تا آنجا که آوازه‌اش تا کرانه‌ها پیچید. فارسی یکی از ستارگان درخشان آسمان ادب فارسی و از مفاخر نام آور ملت ایران است و به سبب همین عظمت مقام و مرتبت، زندگی او مانند سایر بزرگان در حلقه ایران با افسانه‌ها و روایات مختلف آمیخته شده دروغا شخصی بدین بزرگی و مقام، شرح حال و تاریخ زندگیش ناقص و مجهول است و آنچه در ما معلوم است اندکی از بسیار است. تولد او در سال ۳۲۹ در تریه باژ از ناحیه طبران طوس بوده یعنی همان جا که امروزه آرامگاه اوستا، فردوسی مردی وطن پرست و در میهن پرستی استوار بود. این مطلب را می‌توان در جای جای شاهنامه و خصوصاً از شور و عشق فردوسی که در سایش ایران و نژاد ایرانی است و به خوبی آشکار است یافت بطوریکه سی و پنج سال برای سرودن شاهنامه رنج می‌برد و تمام دارایی خود را از دست می‌دهد و در پایان عمر تهیدست می‌شود چرا که عشق به ایران و ایرانی تا آنجا در وجودش رسوخ کرده بود که بر آن شد تاریخ میهن خود و افتخارات گذشته آنرا که در خطر نیستی و فراموشی می‌دید احیا کند و بتواند از

بلاغت و فصاحت معجزه آسا و شیوایی سخن خود بهره مند شود و آن را از زوال و فراموشی برهاند. و باید گفت که در این راه خدایی کرد. تا آنجا که حتی در مرگ پسرش از ادامه کار باز نایستاد تا شاهنامه را همانگونه که از نامش بر می آید جاودان نماید، برای ایرانی که می خواست جاودان بماند. زبان از گفتن هر آنچه در این ۳۵ سال بر او گذشته قاصر است باشد که پاسش «بداریم این دردانه تاریخ را». فردوسی از تاریخ نیاکان خود و از داستانها و افسانه‌ها و تاریخ ایران اطلاع و یا به داشتن آنها شوق و علاقه داشت و تربیت خانوادگی وی را بر این داشت که بدون مشوق و محرک، خود به این کار عظیم دست زند. در حالیکه تذکره‌نویسان در شرح حال فردوسی نوشته‌اند: که او به تشویق سلطان محمود به نظم شاهنامه پرداخت، و علت این اشتباه آن است که نام محمود در نسخ موجود شاهنامه است. در این نسخه شاهنامه فردوسی است توسط خود شاعر گنج‌انیده شده، نسخه او شاهنامه که مختصر بود به منظوم ساختن متن شاهنامه ابومنصور موقوفه آغاز شده بود، که ۱۹ سال از عمر دولت سامانی باقی بود و اگر فردوسی تقدیم منظومه خود را به پادشاهی لازم می شمرد ناگزیر به درگاه آل سامان که خریدار اینگونه آثار بود، روی می نمود و به هر حال نمی توانست در آن درگاه سلطانی که هنوز روی کار نیامده بود بشتابد. محمود، تکرار بی‌نوی نه تنها در شاهنامه استاد طوس تأثیری نداشت، بلکه تنها کار او قتل گوینده آن به گناه دوست داشتن نژاد ایرانی و اعتقاد به تشیع بوده است و بس.

نظم داستانهای حماسی:

فردوسی ظاهراً در اوان قتل دقیقی حدود «۳۶۹ - ۳۷۶» به نظم داستانهایی مشغول بوده و بعضی از داستانها که منفردند «بیژن و گرازان»، را باید در رأس همه قرار داد. داستان بیژن و گرازان یا رزم بیژن و گرازان و